

VERTROUWELIJK

Aan: Deputaten Kerkrecht
Ter attentie van [secretaris]
[...]
[...]

Per email: kerkrecht@gkv.nl

WP1, 4 januari 2021

Betreft: reactie op uw brief van 14 november 2020

Geachte deputaten Kerkrecht,

Op 14 november 2020 ontvingen wij uw reactie op onze brief van 25 januari 2020. Wij hebben deze in goede orde ontvangen, waarvoor onze dank. U heeft ons tevens toegezegd onze andere brief van 11 november 2020 binnen afzienbare tijd te beantwoorden. Daarvoor al bij voorbaat onze dank, we zijn zoals u begrijpt nog in afwachting van uw reactie. Ook onze reactie heeft langer op zich laten wachten dan we van plan waren, maar een op handen zijnde verhuizing, een verbouwing en het bekende virus hielden ons bezig.

Het doet ons goed dat onze brief besproken is en dat u de vertrouwelijkheid heeft gerespecteerd. Zoals wij u hebben laten weten, hebben wij de informatie ook gedeeld met enkele andere deputaatschappen en die hebben ons stuk voor stuk naar deputaten kerkrecht verwezen daar u het orgaan bij uitstek bent die onze vragen kan beantwoorden. We moeten nu echter vaststellen dat u voor het beantwoorden van onze vragen het nodig acht om dit breder te delen. Daarnaast werpt u nog enkele drempels op die het beantwoorden van de vragen bemoeilijken. Wij denken dat we die drempels eenvoudig kunnen wegnemen.

De casus

De casus is door ons aangedragen om nogmaals een kerkelijke weg te zoeken. We hebben duidelijk aangegeven dat wij het als een laatste mogelijkheid zagen om het 'binnenshuis' op te lossen. Uiteraard hebben wij niet 11 maanden gewacht op een laatste mogelijkheid. Inmiddels kan de casus niet meer op die wijze opgelost worden. Het is jammer om te constateren dat u zich niet in een eerder stadium heeft ingespannen om met ons en andere betrokkenen te zoeken naar mogelijkheden waarbij de vuile was niet naar buiten komt. We hebben u dan ook niet gevraagd om de casus te beoordelen (brief van 25 januari):

Voordat we echter de stap maken om (een deel/delen van) onze kwestie buiten de kerk te laten beoordelen, willen we een allerlaatste poging doen om de mogelijkheden binnen de kerk alsnog na te gaan. We menen dat we dan bij u aan het juiste adres zijn. Wij vragen u dan ook niet om onze kwestie te beoordelen, maar wij stellen u vragen over de werking, de strekking en de reikwijdte van het kerkrecht en in hoeverre het kerkrecht bescherming biedt aan kerkleden.

We zijn alsnog heel benieuwd naar uw antwoorden op onze vragen en dat kan volledig los van onze casus gebeuren. We zullen daartoe onze vragen herformuleren en de casus daaruit wegfilteren. Onze casus zal nooit meer via het kerkrecht worden beoordeeld, want die weg dat achten wij kansloos. Helaas.

Direct betrokkenen

De volgende belemmering die u noemt betreft het feit dat een van ons een betrokkene is. Het is juist mooi als betrokkenen zoeken naar wegen binnen de kerk en dat ze niet worden afgeweerd 'omdat' ze betrokken zijn. We zijn broeders en zusters en zo zoeken we elkaar wat ons betreft. U bestaat bij de gratie van kerkleden en het is dan juist mooi om als dienstbaar orgaan te kunnen meewerken aan het bewerken van bijbelse vrede.

Het lijkt ons eigenlijk heel logisch dat 'betrokkenen' om informatie vragen omtrent de werking van het kerkrecht. Maar hoe dan ook, uw belemmering valt weg als wij de casus 'ontkoppelen'. Ook dan blijven de vragen qua inhoud overeind en de antwoorden zijn goed bruikbaar in onze advisering aan 'kerkleden in de knel'. Overigens is het een vergissing uwerzijds dat er vanaf het moment van schrijven tot op heden sprake zou zijn van een nog lopende zaak.

Rapporteren aan de GS

U wilt over uw werk aan de GS kunnen rapporteren zonder geheimhouding. Zoals we reeds aangaven zijn we blij met de door u gerespecteerde vertrouwelijkheid. Nu u het noodzakelijk acht voor het beantwoorden van de vragen, heeft u onze toestemming om over uw werk te rapporteren aan de (leden van de) GS. Zoals vastgelegd in de beroepscode voor predikanten vertrouwen wij erop dat u zich daarbij terughoudend opstelt en dat u zich verre houdt van waardeoordelen over ons.

U heeft veel te bieden

In uw beantwoording geeft u aan dat u ons niet meer te bieden heeft dan de andere deputaatschappen. Dat is uiteraard niet het geval, want de andere deputaatschappen verwijzen ons juist naar uw deputaatschap. U heeft de kennis in huis, u bent gerenommeerd op het terrein van kerkrecht. In de herformulering van onze vragen zullen we dan ook rekening houden met wat u aangeeft over het balanceren inzake beroepsgeheim en privacy. Daarnaast is uw meerwaarde van groot belang, daar wij tot op heden vanuit de GKV nog géén informatie hebben kunnen vergaren. Met andere woorden: dit is uw kans om een bijdrage te leveren.

Onze (geherformuleerde) vragen aan Deputaten Kerkrecht inzake de werking van het kerkrecht

1. Waar kan een kerklid zich op beroepen – naast het kerkrecht - als de kerkenraad weigert om de over het kerklid genomen besluiten (met gronden) te verstrekken?
2. In het kerkrecht zijn termijnen opgenomen waarbinnen het kerklid bezwaar dient aan te tekenen tegen besluiten die over het kerklid genomen zijn. Is het nog mogelijk voor een kerklid om bezwaar aan te tekenen als het besluit pas na jaren wordt ontvangen, ervan uitgaand dat het kerklid er wel al die jaren om gevraagd heeft? Zo ja, waar kan het kerklid dan terecht?
3. Een kerkenraad, een classis en een deputaatschap zijn niet gebonden aan termijnen. In hoeverre vindt u die situatie (on)rechtvaardig ten opzichte van een kerklid dat wél al die tijd aan een besluit gebonden wordt?
4. Onder het vigerende kerkrecht kan een kerklid alleen vanwege over hem genomen besluiten iets aangeven of 'bestrijden'. Waar en op welke kerkrechtelijke grond kan een kerklid volgens u vermeend machtsmisbruik door (leden van) de kerkenraad melden?
5. De kerkorde voorziet niet in de mogelijkheid bezwaar te maken tegen besluiten jegens kerkleden die niet worden uitgevoerd. Waar en hoe kan een kerklid volgens u bezwaar maken tegen het niet of ten dele uitvoeren van een besluit door een kerkenraad?
6. Smaad en laster vallen onder het burgerlijk strafrecht. Bij welke kerkelijke instantie binnen de GKV ligt volgens u de opdracht om zowel de inhoud van deze documenten als ook de gevolgen ervan te onderzoeken en beoordelen en daar sancties aan te verbinden? Of is het zo dat het kerkrecht er helemaal niet in voorziet?
7. Voormalige vraag 7 is vervallen. De GS heeft zich hierover in januari 2020 reeds uitgesproken. Het doen en (na)laten van ambtsdragers wordt binnen het kerkrecht niet beoordeeld.

8. Wij hebben de overtuiging dat de bijbel ons normen geeft waarop we binnen een kerk aanspreekbaar moeten zijn. Juist ook in ons handelen naar elkaar. We willen u vragen om ons met het oog daarop een nadere definiëring te geven van 'vrede door recht'.
9. In het vigerende kerkrecht wordt uitgegaan van de integere houding van ambtsdragers en kerkenraden. Dat is dan ook meestal het geval en daar zijn we blij mee en dankbaar om. Welke waarborgen zijn volgens u voor het kerklid in het kerkrecht ingebouwd om een niet-integere werkwijze van een ambtsdrager aan te kunnen kaarten?
10. Is onze aanname dan terecht dat het handelen van een kerkenraad sowieso alleen maar getoetst kan worden door een niet-kerkelijke instantie? Wie bewaakt, begrenst, toetst aan de hand van het kerkrecht, voor zover het kerkrecht daar mogelijkheden voor biedt, volgens u de juiste omgang met/toepassing van het lokale gezag door de kerkenraad? Is het mogelijk hierbij een voorbeeld te nemen aan het kerkrecht zoals dat nu bij de PKN geldt?

Slotopmerkingen

Tot slot willen we u laten weten dat uw opmerking over het feit dat u de casus niet zou kennen geheel aan u is. We willen u vragen om ons een afschrift te verstrekken van de opdracht die u van de GS heeft ontvangen. U geeft immers aan dat het beantwoorden van vragen aan kerkleden daar niet onder valt. Dat verbaast ons, omdat naar onze overtuiging uw deputaatschap juist haar bestaansrecht ontleend aan het willen dienen van de kerk en haar leden met uw kennis.

In afwachting van uw reactie verblijven wij, in Christus verbonden,

met broeder- en zustergroet,

M1
WA3
WP1

G1
WA1
WP1